

Saročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravništvo** ulice Molina piccolo št. 3, II. nadst. Odpeto reklamacije so prosile postumno.

„V ednosti je moč“

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

(Dnlje).

Klarine oči so plamtele. Sedaj je oble-
dela, sedaj zardela in drhte se opirala ob
mizo. (Dalje prih.)

na njega veri in verskih običajih, potem moramo pripisati le sami sebi, da so na narodnem vprašanju nastali taki izrastki, kojih ne more nikdo ozdraviti. Le tedaj, ako zadobe narodnosti primerno mesto v ljudskem zastopu, odpre se pot v interesu države za blagodejno rešenje narodnega vprašanja.

Ta list je pač res bela vrana med madžarskimi listi.

Dobro označenje. Kakor znano se je vršila minolo nedeljo v Bruslju (Belgija) velikanska demonstracija proti načrtu novega šolskega zakona, kateremu očitajo liberalci, da je prirojen po klerikalnem, oziroma mračnjaskem kopitu. Od vseh strani Belgije so prihiteli izborni organizirani socijalisti, da prirede to velikansko demonstracijo po bruseljskih ulicah. Židovskoliberalna glasila vse Evrope so plavala v rajskem veselju zbog te „sijajne“ zmage liberalne ideje.

V to kupo šumečega vina vlila je praška „Politik“ hladne čiste vode, dokazivši, da je le golo sleparstvo in varanje, ako hočejo liberalci vse to slavje od minole nedelje zapisati na svoj račun. Na vsej demonstraciji nimajo „liberalci“ ni najmanj zasluge, ampak jedino le organizirani socijalni demokratje belgijski, ki so istotako sovražniki velikega kapitala — tega zaščitnika lazi-liberalizma — kakor so nasprotni verskemu čutstvuvanju. Kakor navadno so se tudi v tem slučaju liberalci hoteli dičiti s tujim perjem. Mase, ki so se minolo nedeljo valile po bruseljskih ulicah, torej nikakor niso hotele demonstrirati v prilog liberalizmu, ampak le v ta namen, da zasramujejo monarhiško in ustavno avtoriteto. Demonstracija od minole nedelje se ni vršila v prilog liberalizmu, pač pa je bila sad naukov mednarodnega liberalizma: izbruh revolucionarnega mišljenja. Izsesani in dobrot vere opani belgijski delavec, navzel se je sovrašstva do človeške družbe in postal je nasprotnik ne le božjih, ampak tudi človeških ustanov. Tako žalostno zapuščno je ostavil odgospodarivši liberalizem v Belgiji in sedaj se dela — a se le dela tako — kakor da triumfuje njegove ideje. Ne, ne, liberalizem nima vzroka veseliti se, kajti kar je vzgojil, postane nevarno tudi njemu samemu. Nevarnost, ki preti monarhiji in človeški družbi vsled sadu, ki ga je vzgojil liberalizem v Belgiji, bila je uprav povod, da je konservativna stranka prišla na dan se svojim nametom novega šolskega zakona, ne morda zato, da uvede dobo mračnjastva, ampak zato, da se mladina po dobri šolski vzgoji obvaruje prevratnih idej, zasajenih po lazi-liberalizmu, temu redniku socijalne revolucije.

Tako je označila „Politik“ veliko demonstracijo v Bruslju od minole nedelje in menimo, da jo je dobro označila.

Rusija in Bolgarska. Z ozirom na razne vesti o razmerju med Rusijo in Bolgarsko javljajo iz Peterburga od avtoritativne strani, da Rusiji ni nikakega povoda, da bi se morala spraviti z bolgarskim narodom, ker bolgarski narod ni nikdar prenehal gojiti čutstev hvalečnosti do velikega bratskega naroda, kateremu se ima zahvaliti na svojem osvobođenju. To je razvidno tudi iz pristrčnosti, kakor so bili bolgarski odposlanci vsprejeti v Rusiji. Temu nasproti pa Rusija ne bode nikdar negovala odnošajev do onih, kojim javnost po krivici daje ime bolgarska vlada; dokler bode oficijelna Bolgarska podrejena vsiljenemu in nezakonitemu vladanju, dotlej Bolgarska ne obstoji za Rusijo. Na pristojnem mestu ni ničesar znano o zahtevi Rusije, da mora princ Ferdinand prestopiti k pravoslavju, niti o kakem pretendentu za bolgarski tron v osebi grofa Arzena Hartenau-a. Rusija stoji strogo na podlagi berlinske pogodbe, glasom katere mora biti knez izvoljen od zakonitega sobranja in v sporazumljenju s Turčijo in kojega potrdje podpisane vlasti na predlog te poslednje.

Ako je ta izjava res prišla od avtoritativne strani, potem pa stoji šanse ubozega Ferdinanda tako nizko, da nize ne morejo stati. Saj je tu jasno povedano, da sprava med Rusijo in oficijelno Bolgarsko je mogoča le preko glave Ferdinandove. Stvari za Ferdinand Koburžana pa stoji tem slabše, ker je stališče Rusije neoporečno korektno, kajti drži se — pogodeb, podpisanih od vseh interesiranih držav. Med Ferdinandom in Rusijo zija propad nezakonite izvolitve in mostu preko tega propada ne more

sezidati — kakor vse kaže — nobena deputacija!

Dne 20. septembra bodo slavili — kakor znano — po Italiji svoj „narodni praznik“, spomin na osvojenju Rima po italijanski vojski. Z ozirom na to dejstvo prinesel je „Corr. della Sera“ — kateremu listu prepustimo seveda tudi vso odgovornost — vest, da je bilo v vatikanskem posvetovanju kardinalov, v katerem so se razgovarjali o načrtu, da bi papež onega dne ostavil Rim. Francoska in Rusija da sti naklonjeni temu načrtu in je prvomenovana država pri volji odstopiti papežu mesto Avignon kot rezidenco.

Dasi je lahko umljivo, da mora biti papež ogorčen po takem izzivanju njegovih nasprotnikov, vendar menimo, da je vsa ta vest — gola časnikarska raca.

Različne vesti.

Osebnostne vesti. Višji poštni ravnatelj Karl Pokorny je nastopil večeraj večtedenski dopust. — Ministerstvo za trgovino je imenovalo poštna kontrolorja Josipa Illicherja in Henrika Goglio višjima poštama kontrolorjema.

Novi kanoniki. Nj. Vel. cesar imenoval je častnega kanonika in župnika v Lovreču, Radosiča, kanonikom pri stolnem kapitu v Poreču ter župnika v Karolji, Pakoviča, kanonikom konkatedralnega kapitla v Pulju.

Imenovanje. Gēna. Colores Soverny v Trstu imenovana je učiteljica na vadnici v Gorici.

Iz tržaške odvetniške zbornice. Namestnikom pokojnega odvetnika Benigherja imenovan je odvetnik Angelj Cavazzani.

Nov zdravnik. Dr. Rudolf Hannapel dobil je dovoljenje, da sme vršiti v Trstu zdravniško prakso.

„Kranjski Narod“. V „Slovenskem Narodu“ čitamo, da je glavar dežele Kranjske, gosp. Oton, ali, če mu je ljubše: Otto Detela, v zadnji seji deželnega zbora kranjskega izumel „kranjski narod“. Temu najnovejšemu izumu gospoda Otona se mi kar nič nič ne čudimo: od Slovencev, in če tudi samo po rojstvu Slovencev, ki v današnjih dneh v Avstriji noče poznati českega in hrvaškega naroda, pač ni pričakovati, da bi živo besedo pričal o obstanku — slovenskega naroda. Gospodu Otonu Deteli se torej ne čudimo, pač pa se čudimo onim „narodnjakom“, ki poleg tolikih skušenj še vedno ne čutijo potrebe, da bi tega gospoda nekoliko poučili o pojmu — narodne zavesti. Ali pa so morda sami uverjeni, da ne bi mnogo izdalo?

Pojavi tržaške vzgoje. Pišejo nam: Trst napreduje. Slavna „avita coltura“ pokazuje celo že med nežnim spolom svojo uzorno in mило dehteče cvetje. Zares, žalostno ali resnično! — Pred rojanski vijadukt, v ulico Via di tor San Piero, dohajati vsako jutro dve gospici ter se pod nadzorstvom nekega mladeniča vezbati v voženju na biciklu. Kaki prizori se tu mimoidočim prikazujejo — nočem praviti. Toliko pa rečem, da mora ob takih prizorih dostojen človek zarudeti v lice, da se mora z nevoljo obrniti ter bitko obžalovati vzgojo tržaške mladine. Jaz sicer ne bi hotel gospicama kaliti tega izvanrednega veselja, svetovati pa jima moram, v varstvo javne pravosti, da se v bodoče vezbati na tacem kraju, kjer njiju ne bode moglo videti tuje oko. — Ti pa „Il Piccolo“, bodi ponesen, kajti seme, ki je seješ, jelo je poganjati svoje kali — in to celo tam, kjer bi sramožljivost morala biti sveta stvar: v sredi tržaških mladih deklic!

Vojaške vaje. Minoli četrtek odšla je tržaška vojaška posadka na velike vaje v orožju, ki bodo na Kranjskem in Koroškem. Vsega odšli so od tu trije bataljoni 87. pešpolka z godbo vred in jeden bataljon 97. pešpolka.

Ruska ladija zgrajena v Trstu. Dne 31. min. m. spustili so iz brodarne tržaškega tehniškega zavoda v morje novi parnik „Frona Cuppa“. Ta parnik bil je zgrajen na račun brodnika Horacija Cuppo v Rostovu. Plovil bode pod rusko zastavo; namenjen je za prevažanje žita po Azovskem morju.

Izlet pevskega društva „Slava“. Kakor smo omenili že te dni, priredi pevsko društvo „Slava“ pri Sv. Mar. Mag. Spodnji jutri, v nedeljo dne 4. t. m. izlet k sv. Ivanu. „Slava“

vaši, snidejo se ob 5. uri pop. na vrtu krčme Sv. Ivanskega gospodarskega društva „pri Ferdinici“. Tamburaški zbor Sv. Ivanskega bralnega društva, kateri je v razmerno kratkem času svojega obstanka pokazal že o raznih prilikah svoje glasbene vrline, spremljal bode čile „Slavaše“ o domači pevski zabavi. Kar se dostaje pevskega zbora „Slava“, izrekli smo svoje mnenje že povodom poročila o izletu „Sokolovem“ v Dolino, a danes dodajemo, da obeča ta zbor posebnega pevskega užitka, ker se je v rlo marljivo priučil lepih skladb, katere bode proizvajal povodom svojega izleta. Želeli bi bilo torej, da se slovensko občinstvo toliko iz mesta, kolikor iz okolice jutri v velikem številu pridruži „pri Ferdinici“ pevskega večeru „Slavašev“. — Ustopena prosta, v slučaju slabega vremena odloži se izlet na nedoločen čas.

Slovenski „radikalizem“. Kakó nevarni so slovenski „radikalci“ v Trstu sodeželanom laške narodnosti, dokazuje tudi ta-le slučaj: Nek slovenski krčmar, ki je na glasu kot „radikalec“ prve vrste, želel je prirediti koncert. Da dobi od kompetentne oblasti potrebno dovoljenje za koncert, uležil je ta „radikalec“ prošnjo — v italijanskem jeziku, dasi dobro zna, da je baš dotična ces. kr. oblast popolnoma nepristranska. Namesto da bi se torej dotični „radikalec“ radikalno posluževal vselej in povsodi svoje materinsčine, klanja se v italijanščini pred c. kr. oblastmi, katere mora jo biti nepristranske! Kaj moremo pričakovati od „mlačnežev“, ako se celó „radikalci“ klanjajo tujščini tudi tam, kjer tega nikakor ni treba? Bodi vendar enkrat možje!

Uzoren mestni oče. Minoli četrtek bila je na tukajšnji borzi velika „komedija“. Mešetar za moko L. I. in občinski svetovalec ter trgovec G. B. sta se pretepala, da je bilo kaj. Mešetar je bil namreč neki inozemski tvrdki ne baš laskavo poročal o postopanju trgovca B. Le-ta ga je za to pretepel, a da se je napadani mešetar branil, umevno je samo po sebi. Priskočili so nekateri prijatelji trgovca B. ter ločili razjarjena petelina. Mešetar dobil je v lice par vidnih znamenj v spomin na jezo mestnega svetovaleca, ki mačuje žaljenje na časti preprostim „sumaričnim postopanjem“.

Tržaško veteransko društvo preselilo se je v ulico Gelsi št. 8, I nadstr.

Vremensko preokovanje. Mathieu de la Drôme prorokuje za mesec avgust: Od 1 do 5. lepo vreme. Vročje. Izredna vročina o polni luni, ki prične dne 5. in konča 13. Bati se je solnčarice. Tu in tam nevihte. Vročina o zadnjem kraju, ki prične 13. in konča 20. Še vedno bati solnčarice. Tu in tam nevihte, posebno hude na planinah. Slabi in menjajoči se vetrovi v početku te dobe, razmerno močni pa proti koncu iste na oceanu, sredozemskem in jadranskem morju — Skoro baš tako vreme o polni luni, ki prične dne 20. in konča 27. Toplota se silno menja proti koncu. Morja razburjena od 25. do 27., posebno na vstoku sredozemskega. Izdaten dež na zapadni Evropi, posebno na južnem Francoskem o prvem kraju, ki prične dne 27. t. m. in konča 4. septembra. Deževna in veterinarska doba. Toplota pade občutno. Menjajoči se in jaki vetrovi v tej dobi. Ocean zelo razburjen, posebno ob Portugalskem obrežju. Težavno brodarenje med Francijo in Afriko. — Značaj meseca: jako toplo in viharo od 1. do 27., deževno in vetrovi proti koncu. Zdravstveno stanje malo povoljno. Čuvati je zdrave.

Ubojstvo v Postojni. Iz Postojne pišejo: Dne 28. min. meseca napadli so nekateri kmetski fantje delavca pri južni železnici Josipa Kovača na javni ulici. Jeden napadalec zabodel je Kovača nožem v vrat in ranjeni je izgubil toliko krvi, da je kljub brzemu zdravniški pomoči kmalu zatem umrl. Zaprl so 18letnega posestnikovega sina Frana Bizjaka iz Postojne, kateri je na sumu, da je prizadel Kovača smrtno rano. (O vzroku tega napada poročevalec ne javlja ničesar, zato bi prosili pojasnila. Ur.)

Sai omor. Večraj popoldne usmrtil se je na grozen način 47letni posestnik in zidar Andrej Vekjet, stanujoči v lastni hiši pri sv. Mariji Magd. Gornji št. 9. Prerezal si je z britvijo žilo na desni roki, prizadel si več ran na trebuhu in konečno si je s kuhinjskim nožem prerezal vrat. Nesrečneža našli so mrtvega v njegovi sobi, poplavljeni krvjo. Pokojni Vekjet bil je vdovec; ostavil

je 5 sinov, od katerih najstarejši ima 18 let. — Vzroka temu groznemu dejanju iskati je brzkone v veliki razdraženosti živcev, provzročeni vsled bolezní.

Pobegol slepar. Iz Gorice poročajo, da je od tam pobegel mešetar Josip Tarnoldi. Trdijo, da je ta poštenjak osleparil razne osebe za okolo 16.000 glđ. Tarnoldi užival je v laških krogih obče spoštovanje.

Policijsko. 37letnega težaka Josipa Merlo iz Senožeč so zaprli, ker je prenočil na Greti pod milim nebom. — 24letni težak Humbert Rossi iz Trsta, stanujoči v ulici Molin a Vento št. 18, klataril se je brez imetja in posla po Trstu. Zaprli so ga. — Tereza Cjak, stanujoča v ulici Belvedere št. 8, šla je predvčerajšnjem zjutraj na trg Ponterosso, da nakupi, kar je potrebno za vsakdanji živež. Na potu izgubila je svojo novčarko, v kateri je bilo 1 glđ. 50 nvč. Ko je opazila nemilo izgubo, vrnila se je istim potom, in res jo je v svoje veliko veselje našla na potu. A veselje spremenilo se je takoj v žalost, kajti novčarka bila je — prazna. Kako je denar izginol iz nje, to naj vedi Bog sam.

Koledar. Danes (3.): Najdba sv. Štefana; Lidija, vdova; Avgust. — Jutri (4.): IX. pobinkoštna nedelja. Dominik, spoznovalec. — V pondeljek (5.): Marija Devica snež.; Ozbolt kralj. — Solnce izide ob 4. uri 48. min.; zatoni ob 7. uri 22 min. — Toplota večeraj; ob 7. uri zjutraj 21,5 stop., ob 2 pop. 30,5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 2. Bolgarska deputacija je odpotovala danes zjutraj v Sredec.

181 2. Ministerski predsednik baron Banffy in minister Josika sta dospela sem večeraj popoldne.

Belgrad 2. Kralj Aleksander odpotuje dne 16. avgusta se svojo materjo v Biaritz na Španjski meji.

London 1. Kakor javlja Reuterjev biro pritisniti hočejo zopet na Turčijo, da izvede reforme v Armeniji. Nadejati se je povoljnega odgovora. Prememba vlade na Angliškem ni v nobenem oziru uplivala na politiko Angliji ob tem vprašanju.

Kodanj 1. Carica-udova, veliki knez prestolonaslednik ruski, veliki knez Mihael in velika kneginja Olga so došli sem danes popoldne.

Zahvala.

Podpisana izrekava naj-rénejšo zahvalo vsem onim, ki so nam pripomogli, da se je veselica izvršila sijajno. Vsem obiskovalcem izrekava srčno zahvalo, posebno pa tržaškim Slovincem, ki so zastopali v velikem številu. Istotako nam se je zahvaliti al. pevskega društva „Vodnik“ iz Doline, ki je z gosp. županom na čelu došlo korporativno od daljnega kraja. Srčna zahvala bodi izročena nadalje vsem gospicam, ki so odšle naš ples s tem, da so dole v lepi narodni noši. Slednjič bodi izročena vsem darovateljem srčna zahvala. Bratski pozdrav!

Za pevsko društvo „Vesela“.

Ivan Godina-Ban predsednik Anton Pišon tajnik

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6,33—6,85 Pšenica za september 1896 6,38 do 6,39. Oves za jesen 5,67—5,68 ita za jesen 5,47 5,49 Koruza za juli-avgust 5,70—5,72 za maj-juni 1896 4,67—4,69. Pšenica nova od 78 kil. f. 6,30—6,35 od 79 kil. f. 6,35 6,40, od 80 kil. f. 6,40—6,45 od 79 kil. f. 6,50 6,55, od 82 kil. for. 6,90—6,65. Ječmen 6,70—7 — prono 6 — 6,60 rž nova 5,40—5,50.

Pšenica: Mnogo ponujena, sredno povpraševana. Rž mlačna, cene 5 nč. ceneje. Prodalo se je 20000 mt. st., koruza 20 nč. ceneje. Oves danes mirneje. Vreme: dež.

Praga. Norazmirani sladkor za avgust f. 12,70. nova letina 13,30. stalno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odpošiljatev precej f. 28 50.—, avgust sept. f. 28,75 —, Cenensé 29.—, —, Četvrti 30.—, —, V glavah (sodiš) 30 25 —, —.

Havro. Kava Santos good average z a juli 54,50 za november 93,25. mlačno.

Hamburg. Santos good average za september 75 50 december 74,75 mare 73 50 mirno.

Dunajska borza 2. avgusta 1896

	da es	včeraj
Državni dolg v papirju	100 90	100 80
— v srebru	101 —	101 —
Avstrijska renta v zlatu	123 50	123 50
— v kronah	100 95	100 90
Kreditno akcije	403 10	403 50
London 10 let	121 40	121 40
Napoleoni	9 61/2	9 62
20 mark	11 85	11 85
100 italj. lir	45 90	45 95

JAKOB STRUKELJ - TRST
via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.
(nasproti veliki vojarnici).

prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angloska

kolesa (bicykle)

Zustopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt in „Viktoria Cycle Works“ Wolverhampton Anglesko.

Kolesa „Adler“ so svetovno znana in se rabijo v nemški vojski.

Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja se na deželo in na vse kraje.